

Forslag til forskrift om nasjonal retningslinje for masterutdanning i barnevern

Kapittel 1. Virkeområde og formål

§ 1. Virkeområde og formål

Forskriften gjelder for universiteter og høyskoler som gir masterutdanning i barnevern, og som er akkreditert etter lov om universiteter og høyskoler § 1-2 og § 3-1.

Forskriften gjelder 2- årig i masterutdanning i barnevern.

§ 2. Formål med utdanningen

Formålet med utdanningen er at kandidaten skal bidra til at barn, unge og familier i utsatte livssituasjoner får riktig hjelp til rett tid. Utdanningen skal sette kandidaten i stand til å forstå og forvalte de virkemidlene barnevernet rår over.

Kjernekompetansen i utdanningen er knyttet til barnevernsfaglig forsknings- og praksisbasert kunnskap, samt kunnskap fra barn, unge og deres foresatte. Det barnevernsfaglige arbeidet innebærer blant annet forebygging, veiledning, utrednings- og endringsarbeid, med barn, unge og familier som lever i en utsatt livssituasjon. Videre innebærer barnevernsfaglig arbeid forvaltning, saksbehandling og kritisk tenkning i beslutningsprosesser. Barnevernfaglig kompetanse bygger på bidrag fra flere fagområder innenfor samfunnsvitenskap, humaniora, rettsvitenskap og naturvitenskap. Integrasjonen av ulike fagdisipliner, som psykologi, juss, pedagogikk og sosiologi, foregår gjennom hele utdanningsforløpet og utgjør kjerneområdene for barnevernspedagogens kompetanse.

Utdanningen retter seg mot arbeid innen kommunalt barnevern og institusjonsbarnevern. Kandidatene får kompetanse som også vil kunne være relevant for arbeid med barn og unges psykiske helse, kriminalomsorg og for arbeid i barnehage og skole.

Utdanningen skal gi progresjon som bygger faglig bro mellom bachelor i barnevern og master i barnevern. Utdanningen skal integrere teori, empiri samt ferdighetstrening, og skal kvalifisere til tittelen master i barnevern.

§ 3. *Kompetanseområder*

Master i barnevern skal gi læringsutbytte i tråd med kravene i kapittel 2 til 5 under følgende kompetanseområder:

- Barnevernsfaglig kompetanse
- Innovasjon, kritisk tenkning og kunnskapsbasert praksis
- Forsvarlig rettsanvendelse og rettsikkerhet i barnevernet
- Utredning, analyse og beslutning om tiltak knyttet til barnets omsorgssituasjon

Kapittel 2. Læringsutbytte for kompetanseområdet barnevernsfaglig kompetanse

§ 4. *Barnevernsfaglig kompetanse – Kunnskap*

Kandidaten

- a. har avansert kunnskap om risiko- og beskyttelsesfaktorer i familien og samfunnet knyttet barn, unge og familien i utsatte livssituasjoner
- b. har avansert kunnskap om områdene omsorgssvikt, vold og overgrep, kriminalitet, rus, psykisk helse og utenforskap hos barn, unge og foreldre
- c. har avansert kunnskap om barn og unges sosiale og digitale arenaer, samt fritidsarenaer

§ 5. *Barnevernsfaglig kompetanse - Ferdigheter*

Kandidaten

- a. kan analysere eksisterende teorier, metoder og fortolkninger og selvstendig kommunisere med og samarbeide med barn, unge og foreldre i utsatte livssituasjoner
- b. kan bruke relasjonell kompetanse og ferdigheter i barnevernsfaglig arbeid på en selvstendig måte
- c. kan gjennomføre samtaler med barn som er utsatt for vold, seksuelle overgrep og/eller annen omsorgssvikt på en selvstendig måte
- d. kan bruke metoder knyttet til å motivere og gjennomføre veiledning av barn, unge og familier i lærings-, mestrings- og endringsprosesser på selvstendig måte
- e. kan analysere eksisterende teorier, metoder og fortolkninger og arbeide selvstendig knyttet til å analysere beskyttelses- og risikofaktorer hos barn og unge på ulike arenaer og iverksette hensiktsmessige tiltak
- f. kan analysere eksisterende teorier, metoder og fortolkninger innenfor fagområdene for hjelpetiltak, fosterhjemsarbeid, miljøterapi i og utenfor institusjon og ettervern
- g. kan anvende faglig kunnskap til å kommunisere og samarbeide med samer og andre urfolk, minoriteter og flyktninger i barnevernfaglig arbeid på en selvstendig måte

§ 6. Barnevernsfaglig kompetanse - Generell Kompetanse

Kandidaten

- a. kan analysere og anvende faglige anbefalinger, retningslinjer og veiledere utarbeidet av myndighetene på barnevernområdet
- b. kan analysere og anvende barnevernfaglige kunnskapsbaserte metoder
- c. kan analysere og kritisk reflektere over etiske dilemmaer knyttet til barnets omsorgssituasjon som grunnlag for planlegging, beslutning, gjennomføring, dokumentering og evaluering av barnevernsfaglige oppgaver og tiltak

Kapittel 3. Læringsutbytte for kompetanseområdet innovasjon, kritisk tenkning og kunnskapsbasert praksis

§ 7. Innovasjon, kritisk tenkning og kunnskapsbasert praksis - Kunnskap

Kandidaten

- a. har avansert kunnskap om systematisk internkontroll og kan identifisere avvik fra kunnskapsbasert praksis og endre praksis ved behov

§ 8. Innovasjon, kritisk tenkning og kunnskapsbasert praksis - Ferdigheter

Kandidaten

- a. kan analysere og reflektere over beslutninger i barnevernet ut fra forskning, praksis og kunnskap fra barn, unge og familier
- b. kan på en selvstendig måte tilrettelegge for- og gjennomføre utviklingsarbeid i samarbeid med barn, unge og foreldre
- c. kan identifisere og analysere indikatorer for kvalitet og kunnskapsbasert praksis i barnevernfaglig arbeid
- d. kan analysere hjelperollen i komplekse situasjoner og hvordan ulike aktører bidrar i et tverrprofesjonelt samarbeid

§ 9. Innovasjon, kritisk tenkning og kunnskapsbasert praksis - Generell kompetanse

Kandidaten

- a. kan analysere og forholde seg kritisk til egne verdier, tolkninger, roller og fungering i møte med familier og samarbeidspartnere, og søke veiledning ved behov
- b. kan analysere og reflektere over politikk og maktforhold på kommunalt og statlig nivå som påvirker barnevernet
- c. kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter til å lede og arbeide effektivt i team, ha god forståelse for begrensninger i egen kompetanse, innsikt i andre profesjoners kompetanse, samt vite når disse bør involveres

Kapittel 4. Læringsutbytte for kompetanseområdet forsvarlig rettsanvendelse og rettsikkerhet i barnevernet

§ 10. Forsvarlig rettsanvendelse og rettsikkerhet i barnevernet - Kunnskap

Kandidaten

- a. har inngående kunnskap om juridisk metode og sentrale rettskilder på barnevernfeltet
- b. har inngående kunnskap om menneskerettigheters betydning for det barnevernsfaglige arbeidet slik som FNs barnekonvensjon og Den europeiske menneskerettighetskonvensjon
- c. har avansert kunnskap om barns rett til beskyttelse og omsorg, og rett til informasjon og medvirkning
- d. har inngående kunnskap om tolkning av barnevernlovens inngrepsvilkår og vurdering av proporsjonalitet ved tvangsvedtak
- e. har avansert kunnskap om barns rettigheter i institusjon og rettslig regulering av bruk av tvang
- f. har inngående kunnskap om de rettslige rammene for tverretattlig samarbeid og om andre etaters lovpålagte oppgaver, reglene om taushetsplikt, opplysningsplikt, opplysningsrett og avvergeplikt
- g. har avansert kunnskap om kravene til forsvarlig saksbehandling og om beslutningsprosesser på alle stadier av en barnevernssak
- h. kan holde seg faglig oppdatert på lovendringer, ny forskning og anvende ny kunnskap i praksis

§ 11. Forsvarlig rettsanvendelse og rettsikkerhet på barnevernområdet - Ferdigheter

Kandidaten

- a. kan identifisere og analysere juridiske problemstillinger og anvende juridisk metode og relevante rettskilder på en selvstendig måte i barnevernfaglig arbeid
- b. kan analysere eksisterende teorier, metoder og fortolkninger og arbeide selvstendig i utarbeidelse, evaluering og oppfølging av planer for undersøkelse, hjelpetiltak og omsorgstiltak i tråd med barns og foreldres rettigheter, og i samarbeid med barn og foreldre
- c. kan analysere eksisterende teorier, metoder og fortolkninger og arbeide selvstendig med skriftlig og muntlig redegjørelse i barnevernsfaglige og juridiske vurderinger og beslutninger
- d. kan analysere eksisterende teorier, metoder og fortolkninger, samt å skille mellom fakta og vurderinger, og foreta forsvarlig juridisk og barnevernfaglig skjønnsutøvelse på en selvstendig måte
- e. kan foreta forsvarlige risikovurderinger av barns omsorgssituasjon og på en selvstendig måte følge opp og vurdere behov for samarbeid med andre etater og tjenester
- f. kan analysere eksisterende teorier, metoder og fortolkninger og arbeide selvstendig i dokumentering og begrunnelser av barnevernsfaglige og juridiske vurderinger og beslutninger, både muntlig og skriftlig

- g. kan analysere eksisterende teorier, metoder og fortolkninger og på en tydelig måte dokumentere og begrunne barnevernsfaglige og juridiske vurderinger og beslutninger, muntlig og skriftlig
- h. kan bruke kunnskap for å sikre at barns- og foreldres rettigheter ivaretas i alle faser av en barnevernssak

§ 12. Forsvarlig rettsanvendelse og rettsikkerhet på barnevernområdet - Generell kompetanse

Kandidaten

- a. kan analysere relevante fag-, yrkes- og forskningsetiske problemstillinger i egen profesjonsutøvelse, samt identifisere og analysere risiko-områder i egen virksomhet og bidra til å forebygge svikt

Kapittel 5. Læringsutbytte for kompetanseområdet utredning, analyse og beslutning om tiltak knyttet til barnets omsorgssituasjon

§ 13. Utredning, analyse og beslutning om tiltak knyttet til barnets omsorgssituasjon - Kunnskap

Kandidaten

- a. har avansert kunnskap om barnets utvikling og psykiske helse
- b. har avansert kunnskap om ulike former for omsorgssvikt; mulige årsakssammenhenger uttrykk og konsekvenser
- c. har avansert kunnskap om seksuelle overgrep og vold, herunder risiko og trusler knyttet til bruk av internett og sosiale medier
- d. har avansert kunnskap om utviklingsstøttende tiltak i oppfølgingen av barn, unge og familier i utsatte livssituasjoner
- e. har avansert kunnskap om miljøterapeutiske metoder og behandlingstiltak

§ 14. Utredning, analyse og beslutning om tiltak knyttet til barnets omsorgssituasjon - Ferdigheter

Kandidaten

- a. kan analysere eksisterende teorier, metoder og fortolkninger og arbeide selvstendig knyttet til å kritisk vurdere konsekvenser av vurderinger og beslutninger for barnet og familien
- b. kan analysere eksisterende teorier, metoder og fortolkninger og arbeide selvstendig med iverksetting og evaluering av tiltak rettet mot barnet og familien, og vurdere om tiltaket er virkningsfullt
- c. kan analysere eksisterende teorier, metoder og fortolkninger og arbeide selvstendig med analyse og gjennomføring av tverrfaglig og tverretattlig samarbeid om barn, unge og familier i utsatte livssituasjon
- d. kan bruke relevante metoder for veiledning og oppfølging av barn og foreldre som ledd i hjelpetiltak, akuttvedtak, fosterhjem, omsorgsovertagelse og ettervern

- e. kan analysere og forholde seg kritisk til ulike informasjonskilder og anvende disse i beslutningsprosesser og vurderinger av barnets beste

§ 15. Utredning, analyse og beslutning om tiltak knyttet til barnets omsorgssituasjon - Generell kompetanse

Kandidaten

- a. kan anvende kunnskap og ferdigheter for å planlegge miljøterapeutiske tilnærminger i og utenfor institusjon
- b. kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter til å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid

Kapittel 6. Studiets oppbygning og praksisstudier

§ 16. Studiets oppbygning

Utdanningen har et omfang på 120 studiepoeng og skal sikre en faglig progresjon og spesialisering videre fra bachelorutdanning i barnevern.

Utdanningen skal ha en oppbygning som viser hvordan de ulike kompetanse- og fagområdene bygger på hverandre og bidrar til en spesialisert barnevernsfaglig kompetanse. Videre skal utdanningen sikre progresjon og fordypning i barnevernsfaglig forskning og praksisbasert kunnskap og ferdigheter, samt kunnskap fra barn, unge og deres foresatte.

Utdanningen skal tilrettelegges slik at studentene får videreutviklet evnen til analytisk og etisk refleksjon, og kommunikative og skriftlige ferdigheter knyttet til barnevernsfaglige vurderinger og beslutninger.

Det kan avholdes en obligatorisk nasjonal deleksamen i løpet av utdanningen. NOKUT skal i samråd med institusjonene fastsette fag/emne, omfang, tidspunkt mv. for deleksamenen.

§ 17. Praksisstudier

Praksisstudier kan benyttes for å oppnå læringsutbyttene i forskriften. Dersom praksisstudier skal benyttes skal det inngås samarbeidsavtaler med praksistilbyderen. Avtalene skal regulere ansvar, roller, kapasitet på praksisplasser, kompetanse og samarbeidsarenaer på alle relevante nivå, og kan også regulere forsknings-, utviklings- og innovasjonssamarbeid.

Kapittel 7. Ikrafttredelse

§ 18. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. juni 2021. Forskriften gjelder for studenter som tas opp fra og med opptak til studieåret 2022–2023